

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King

Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

Pre-Trial Chamber
Chambre Préliminaire

លេខ/No# -30-

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ០០២/១៤-១២-២០០៩-អវតក/អបជ (០៨)

ចំពោះមុខ:

ចៅក្រម ត្រាវ គីមសាន

ប្រធាន

ចៅក្រម Rowan DOWNING

ចៅក្រម និយម ថុល

ចៅក្រម Katinka LAHUIS

ចៅក្រម ហួត តុដ្ឋិ

កាលបរិច្ឆេទ:

ថ្ងៃទី៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១១

ឯកសារដើម	
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL	
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/date de reception):	
..... ០៦ / ០៥ / ២០១១	
ម៉ោង (Time/Heure) :..... ១៤ : ៣៥	
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង /Case File Officer/L'agent chargé	
du dossier:..... S. Kim / S. Kim	

សាធារណៈ (កោសល្យ)

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ អៀង សារី ស្នើសុំឱ្យធ្វើចំណាត់ឯកសារ អមជ ០៨

នាំមកសម្រេចវិញថាឯកសារសាធារណៈ

ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត

ជនជាប់ចោទ

ចៅក្រម យូ ប៊ុនឡេង

លោក អៀង សារី

ចៅក្រម Siegfried BLUNK

សហព្រះរាជអាជ្ញា

សហមេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ

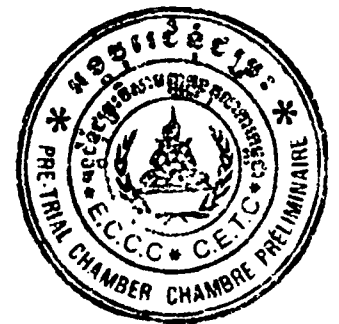
លោកស្រី ជា លាង

លោក អាង ឧត្តម

លោក Andrew CAYLEY

លោក Michael G. KARNAVAS

លោក Dale LYSAK

អង្គបុរេជំនុំជម្រះនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (“អ.វ.ត.ក”) បានទទួល “សំណើរបស់លោក អៀង សារី សុំឱ្យធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ អបជ ០៨ ទាំងអស់ឡើងវិញថាជាឯកសារសាធារណៈ” ដែលដាក់ដោយសហមេធាវីការពារក្តីរបស់លោក អៀង សារី នៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១១ (“សំណើ”)^១។

១. តាមរយៈសំណើរបស់ខ្លួន សហមេធាវីការពារក្តីស្នើសុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារឡើងវិញ ពីប្រភេទឯកសារ “សម្ងាត់បំផុត” មកជាប្រភេទឯកសារ “សាធារណៈ” ចំពោះរាល់ឯកសារទាំងអស់នៅក្នុងសំណុំរឿង អបជ០៨ ដែលទាក់ទងទៅនឹងការស៊ើបអង្កេត ដោយអនុលោមតាមវិធាន ៣៥ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ចំពោះការចោទប្រកាន់ថាមានការជ្រៀតជ្រែកចូលក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់តុលាការ ដោយនិយោជិកម្នាក់របស់ [REDACTED] (“ភាគីដែលត្រូវចោទ”) ក្រោយពីមានសំណើរបស់សហមេធាវីការពារក្តី^២។ សហមេធាវីការពារក្តីលើកទឡើងវិញថា មិនមានហេតុផលណាមួយដែលត្រូវធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារទាំងអស់នេះថាជាឯកសារសម្ងាត់បំផុតនោះទេ ហើយថារាល់ភាគីទាំងអស់ សាធារណជន និងម្ចាស់ជំនួយរបស់អ.វ.ត.ក មានសិទ្ធិដឹងអំពីបញ្ហានានាដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងសំណុំរឿងមួយនេះ^៣។

២. នៅថ្ងៃទី ០៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១១ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានស្នើសុំការអនុញ្ញាត ដើម្បីដាក់ចម្លើយតបទៅកាន់សំណើរបស់សហមេធាវីការពារក្តី^៤ ដែលចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញានេះ ត្រូវបានអង្គបុរេជំនុំជម្រះបដិសេធចោល ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានថា សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនមានសិទ្ធិចូល

^១ សំណើរបស់ លោក អៀង សារី សុំឱ្យធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ អបជ ០៨ ទាំងអស់ឡើងវិញថាជាឯកសារសាធារណៈ ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារលេខ ២៤ (“សំណើសហមេធាវីការពារក្តី”)។

^២ សំណើរបស់ លោក អៀង សារី សុំអោយស៊ើបអង្កេតក្រោមវិធានផ្ទៃក្នុង ៣៥ ចំពោះទង្វើនានារបស់ [REDACTED]

^៣ សំណើសហមេធាវីការពារក្តី កថាខណ្ឌ ១។

^៤ សំណើរបស់ [REDACTED] សុំការពន្យារពេលដាក់ចម្លើយតបរបស់ខ្លួន ទៅនឹងសំណើរបស់លោក អៀង សារី សុំធ្វើចំណាត់ការឡើងវិញលើឯកសារ អ.ប.ជ០៨ ទាំងអស់ជាសាធារណៈ ចុះថ្ងៃទី ០៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារលេខ ២៥។

រួមនៅក្នុងសំណើរបស់សហមេធាវីការពារក្តីនេះឡើយ ពីព្រោះអ្នកដែលត្រូវឆ្លើយតបមានតែមួយ គត់ គឺ [REDACTED] ។

៣. តាមរយៈចម្លើយតបដែលបានដាក់នៅថ្ងៃទី១១ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១១ ភាគីដែលឆ្លើយតប ធ្វើការ បដិសេធចំពោះការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារឡើងវិញឱ្យទៅជាប្រភេទឯកសារ “សាធារណៈ” ដោយ ផ្អែកលើមូលដ្ឋានថា (១) អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានរក្សាការសម្ងាត់នៃកិច្ចស៊ើបសួរនេះបានយ៉ាងត្រឹម ត្រូវនៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ (២) ការលាតត្រដាងទៅសាធារណជនអាចមានផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជ មានដល់កេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់គាត់ និង (៣) សហមេធាវីការពារក្តីព្យាយាមដោះស្រាយបញ្ហានេះ នៅ លើវេទិកាសាធារណៈ ជាជាងតាមរយៈមធ្យោបាយសមស្របនានា^៥ ។

៤. សហមេធាវីការពារក្តីបានដាក់ការឆ្លើយតបរបស់ខ្លួនកាលពីថ្ងៃទី ២៦ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១១ (“ការ ឆ្លើយតប”)^៦ ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា មាត្រា ៣.១៤ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត ស្តីអំពីការដាក់ឯកសារនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក (“សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារ”) វិសោធនកម្មលើកទី៦^៧ ដែលជាមូលដ្ឋាននៃសំណើនេះ ហើយដែលនឹងត្រូវពិភាក្សាបន្ថែមខាងក្រោម នេះចែងថា ភាគីនានាអាចត្រូវបានផ្តល់ឱ្យនូវឱកាសដើម្បីធ្វើការឆ្លើយតប មុនពេលមានការសម្រេច ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារឡើងវិញដោយអង្គជំនុំជម្រះ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះពិចារណាឃើញថា ប្រសិនបើភាគីណាមួយស្នើសុំឱ្យមានការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារឡើងវិញ នៅក្នុងករណីកិច្ចស៊ើប- សួរ ក្រោមការចោទប្រកាន់ថាមានការជ្រៀតជ្រែកចូលក្នុងរដ្ឋបាលរបស់តុលាការ ដែលជាធីតិវិធី ពិសេសនោះ (*sui generis*) ភាគីមានសិទ្ធិបង្ហាញពីមតិយោបល់របស់ខ្លួនបានតែម្តងតែប៉ុណ្ណោះ

^៥ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំពន្យារពេលដាក់ចម្លើយតប ចំពោះសំណើរបស់ អៀង សារី សុំឱ្យ ចាត់ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ អ.ស.ប ទាំងអស់ជាឯកសារសាធារណៈ ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារលេខ ២៦។

^៦ ចម្លើយតបរបស់ [REDACTED] ទៅនឹងសំណើរបស់ លោក អៀង សារី សុំឱ្យធ្វើចំណាត់ឯកសារ អបជ០៨ ទាំងអស់ឡើងវិញជាឯកសារសាធារណៈ ចុះថ្ងៃទី ១១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារលេខ ២៧ កថាខណ្ឌ ១។

^៧ ការឆ្លើយតបទៅនឹងចម្លើយតបរបស់ [REDACTED] ទៅនឹងសំណើរបស់លោក អៀង សារី សុំឱ្យចាត់ចំណាត់ ថ្នាក់ឯកសារ អ.ស.ប (០៨) ទាំងអស់ឡើងវិញជាឯកសារសាធារណៈ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារលេខ ២៨ កថាខណ្ឌ ១។

^៨ សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត អវតក/០១/២០០៧/វិសោធនកម្មលើកទី៦ ដែលបានកែប្រែនៅថ្ងៃទី ០២ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១១។

និងមិនមានសិទ្ធិធ្វើការឆ្លើយតបទៅកាន់សារណាតបរបស់ភាគីម្ខាងទៀតឡើយ។ នៅគ្រប់កាលៈ-
ទេសៈទាំងអស់ បុគ្គលដែលរងការប៉ះពាល់ដោយនីតិវិធី ដែលត្រូវបានស្នើឱ្យបើកចំហដល់
សាធារណជននោះ (ក្នុងករណីនេះ បុគ្គលនោះគឺជាភាគីដែលត្រូវបានឆ្លើយតប) នឹងត្រូវបានស្តាប់
មតិយោបល់ចុងក្រោយគេបង្អស់។ ហេតុដូច្នោះ ការឆ្លើយតបនេះនឹងមិនត្រូវបានពិចារណាឡើយ។

៥. ក្រោយពីបានដាក់រួចមក ឯកសារនានានៅក្នុងសំណុំរឿង អបជ០៨ ត្រូវបានធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ដោយ
អង្គបុរេជំនុំជម្រះថាជាឯកសារ “សម្ងាត់បំផុត”។ ដូច្នោះឯកសារទាំងនោះត្រូវបាន និងនៅតែ “បើក
ចំហរជូនចំពោះតែចៅក្រម បុគ្គលផ្សេងទៀតដែលរួមមានបុគ្គលិកតុលាការដែលត្រូវការពិនិត្យ
មើលឯកសារដើម្បីបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ប៉ុន្តែសិទ្ធិមើលឯកសារត្រូវទទួលបានសេចក្តីសម្រេចពី
តុលាការជាមុន” ស្របតាមសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីចំណាត់ប្រភេទ និងការគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន ទាក់
ទងនឹងសំណុំរឿង (“សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីចំណាត់ប្រភេទ”)^៥។

៦. សំណើរបស់សហមេធាវីការពារក្តី ធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើមាត្រា ៣.១៤ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត
ស្តីពីការដាក់ឯកសារ ដែលចែងថា ឯកសារនានានៅក្នុងសំណុំរឿងអាចត្រូវបានធ្វើចំណាត់ថ្នាក់
ឡើងវិញដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ក្នុងចំណោមអង្គជំនុំជម្រះផ្សេងៗទៀត បន្ទាប់ពីបានស្តាប់ពីភាគី
នានារួចហើយ។ បទប្បញ្ញត្តិនេះមានខ្លឹមសារដូចខាងក្រោមនេះ៖

“៣.១៤ តម្រូវតាមផលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឬ អង្គជំនុំជម្រះដែលគ្រប់គ្រង
សំណុំរឿង អាចធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារជាថ្មីក្នុងសំណុំរឿង។ ភាគីជាក់ព័ន្ធនឹងត្រូវផ្តល់ឱកាសឱ្យ
បានដឹង និងធ្វើការឆ្លើយតប មុនមានការធ្វើសេចក្តីសម្រេចបែបនេះ ឬ អំឡុងពេលធ្វើចំណាត់ប្រភេទជាថ្មី
បណ្តោះអាសន្ន ដែលជាការចាំបាច់ក្នុងការការពារព័ត៌មាន ដែលអាចជាព័ត៌មានសម្ងាត់ ឬ សម្ងាត់បំផុត។
នៅក្នុងករណីនេះ ភាគីពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿង ត្រូវបានជូនដំណឹងអំពីការធ្វើចំណាត់ប្រភេទជាថ្មីបណ្តោះ
អាសន្ន និង អំពីសេចក្តីសម្រេចធ្វើចំណាត់ប្រភេទជាថ្មី។”

៧. អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ថា បទប្បញ្ញត្តិនានានៅក្នុងសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត ដែលពាក់ព័ន្ធនឹង
ភាពសម្ងាត់របស់ឯកសារ ដោយរួមទាំងមាត្រា ៣.១៤ ដែលសហមេធាវីការពារក្តីយកធ្វើជា
មូលដ្ឋាននោះ ទាក់ទិនទៅនឹងកម្រិតនៃភាពសម្ងាត់របស់ឯកសារនានាដែលមាននៅក្នុងសំណុំរឿង

^៥ សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការធ្វើចំណាត់ប្រភេទ និង ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿង ០០៤/២០០៩ អនុម័ត
នៅថ្ងៃទី ០៥ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩ មាត្រា ២(ឃ)(ii)។

បន្ទាប់ពីដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវបានដាក់^{១០}។ បទប្បញ្ញត្តិទាំងនេះ មិនដោះស្រាយជាក់លាក់ចំពោះករណីទាំងឡាយនៃកិច្ចស៊ើបសួរលើការចោទប្រកាន់ថាមានការជ្រៀតជ្រែកចូលក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់តុលាការ ដែលករណីនេះត្រូវបានចាត់ទុកថាជាជំនុំជម្រះពិសេសនោះទេ។ ប៉ុន្តែ អង្គបុរេជំនុំជម្រះពិចារណាឃើញថា បើទោះជាមិនមានបទប្បញ្ញត្តិជាក់លាក់នានា សម្រាប់ភាពសម្ងាត់នៃករណីជ្រៀតជ្រែកកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់តុលាការនោះ បទប្បញ្ញត្តិទាំងនេះអាចយកមកប្រើធ្វើជាសេចក្តីណែនាំមួយ ដើម្បីឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសម្រេចលើបញ្ហាចំពោះមុខមួយនេះបាន ពីព្រោះបទប្បញ្ញត្តិទាំងនេះផ្តល់ឱ្យនូវការបញ្ជាក់ដ៏មានប្រយោជន៍ស្តីពីអំណាចរបស់អង្គជំនុំជម្រះក្នុងការសម្រេចលើកម្រិតនៃភាពសម្ងាត់របស់ឯកសារ និងលទ្ធភាពនៃសំណើសុំឱ្យធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារឡើងវិញ។

៨. ជាពិសេស សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារ និងសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារចែងថា ភាគីណាមួយដែលដាក់ឯកសារនៅក្នុងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌអាចស្នើសុំការធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារបាន ប៉ុន្តែបញ្ហានេះនឹងស្ថិតនៅលើតុលាការដែលបានទទួលសំណុំរឿងនោះ ក្នុងការសម្រេចទៅលើការធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារសមស្រប^{១១} ដោយតុលាការពិចារណាទៅលើ “តុល្យភាពរវាងការសម្ងាត់នៃការស៊ើបអង្កេតរបស់តុលាការ និងផ្នែកផ្សេងៗទៀតនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីរបស់តុលាការដែលមិនបើកចំហរដល់សាធារណជន តម្រូវឱ្យធានាដល់តម្លាភាពនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីសាធារណៈ និងសម្រាប់គោលបំណងនៃការអប់រំ និងកេរ្តិ៍ដំណែល”^{១២}។ បើទោះជាសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារ ផ្តល់ឱ្យជាការណែនាំអំពីប្រភេទឯកសារសំណុំរឿងដែលត្រូវចាត់ជាឯកសារ “សាធារណៈ”, “សម្ងាត់”, ឬ “សម្ងាត់បំផុត” ដោយបង្កើតឱ្យមានជាគោលការណ៍ដែលអាចអនុវត្តបាន នៅពេលដែលគ្មានសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការនោះ សេចក្តីណែនាំអនុវត្តនេះក៏បញ្ជាក់ច្បាស់ផងដែរថា អង្គជំនុំជម្រះដែលទទួលសំណុំរឿង គឺជាអ្នកសម្រេចអំពីការធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារនានា^{១៣}។ គួរកត់សម្គាល់ថា មិនមានការបញ្ជាក់ណាមួយដែលបង្ហាញថាតើឯកសារនានា ពាក់ព័ន្ធនឹងការស៊ើបអង្កេតលើការចោទប្រកាន់

^{១០} សូមមើល ជាពិសេស មាត្រា ១.១, មាត្រា ៣.១២ និង មាត្រា ៣.១៣ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារ។
^{១១} មាត្រា ៣.១២ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារ។
^{១២} មាត្រា ១.២ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារ។ សូមមើលផងដែរ វិធាន ២១(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។
^{១៣} សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារ មាត្រា ៤ ដល់ មាត្រា ៦។

ថាមានការជ្រៀតជ្រែកចូលក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់តុលាការនោះ នឹងត្រូវធ្វើចំណាត់ប្រភេទបាន ដោយយ៉ាងដូចម្តេចនោះទេ នៅពេលដែលគ្មានសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការលើបញ្ហានេះ ដោយ សារតែសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការធ្វើចំណាត់ប្រភេទឯកសារនេះ ចែងពាក់ព័ន្ធតែទៅនឹងការ សម្ងាត់របស់ឯកសារនៅក្នុងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌតែប៉ុណ្ណោះ។ ដោយកត់សម្គាល់ថា វិធានជាធរ មាននៅ អ.វ.ត.ក ផ្តល់ធនធានសិទ្ធិដល់ស្ថាប័នតុលាការដែលទទួលសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌ ក្នុងការ សម្រេចលើកម្រិតនៃភាពសម្ងាត់របស់ឯកសារ ដោយពិចារណាលើតុល្យភាពរវាងផលប្រយោជន៍ នានានោះ អង្គជំនុំជម្រះពិចារណាឃើញថា គោលការណ៍ដូចគ្នានេះ អាចអនុវត្តបាននៅពេល ដែលយើងដោះស្រាយជាមួយប្រភេទសំណុំរឿងផ្សេងៗទៀត ដែលមិនមានចែងច្បាស់លាស់នៅ ក្នុងសេចក្តីណែនាំអនុវត្តទាំងនេះ។

៩. នៅពេលដែលមិនមានវិធានណាមួយនៅក្នុងច្បាប់កម្ពុជា ដែលអាចយកមកដោះស្រាយបញ្ហានេះ បាន តាមការអនុវត្តធនធានសិទ្ធិរបស់ខ្លួន អង្គជំនុំជម្រះអាចស្វែងរកការណែនាំនៅក្នុងវិធានស្តីពី នីតិវិធីដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងកម្រិតអន្តរជាតិ ដូចបានបង្ហាញដោយមាត្រា ១២(១) នៃកិច្ច ព្រមព្រៀងរវាងអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ទាក់ទិននឹងការកាត់សេចក្តីនៅ ក្រោមច្បាប់កម្ពុជា ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានប្រព្រឹត្តក្នុងអំឡុងពេលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ ក្នុង ករណីនេះ អង្គជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា តុលាការអន្តរជាតិផ្សេងៗទៀតដែលមានដូចជា តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិសម្រាប់អតីតប្រទេសយូហ្គោស្លាវី (ហៅកាត់ជាភាសាអង់គ្លេសថា “ICTY”) និង តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ (ហៅកាត់ជាភាសាអង់គ្លេសថា “ICC”) បានអនុម័ត នូវវិធានជាក់លាក់មួយចំនួនដែលចែងថា ឯកសារនានាពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចស៊ើបសួរទៅលើការចោទ ប្រកាន់ថាមានការជ្រៀតជ្រែកចូលក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់តុលាការ ឬក៏ហុសរបស់មន្ត្រីតុលាការ ឬមេធាវី ត្រូវជាតិមានសម្ងាត់^{១៤}។ នៅ ICTY លើកលែងតែមានការសម្រេចពីអង្គជំនុំជម្រះថា មានមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីប្តឹងប្រឆាំងលើបុគ្គលណាមួយពីបទប្រមាថតុលាការ នោះទើបសំណុំ

^{១៤} ICTY: សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីនីតិវិធីសម្រាប់កិច្ចស៊ើបសួរ និង ការកាត់សេចក្តីលើបទប្រមាថតុលាការ នៅចំពោះមុខ តុលាការអន្តរជាតិ ចុះថ្ងៃទី ០៦ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៤ ឯកសារ IT/227 (“សេចក្តីណែនាំអនុវត្តរបស់ ICTY”) មាត្រា ៥, មាត្រា ៨, មាត្រា ៩ និង មាត្រា ១១។ ICC: ក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈរបស់មេធាវី ឯកសារ ICC-ASP/4/Res.1 ចុះថ្ងៃទី ០២ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៥ មាត្រា ៣៤(៥) (ដែលចែងអំពីភាពសម្ងាត់នៃបណ្តឹងពិភាក្សាមេធាវី) មាត្រា ៣៩(៣) (ដែលចែងអំពីភាពសម្ងាត់ នៃរាល់ព័ត៌មានទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងនីតិវិធីនៃការដាក់ពន្ធនាគារ)។ សូមមើលឯកសាររបស់ ICC: វិធានស្តីពីនីតិវិធី និង ការដាក់ភស្តុតាង មាត្រា ២៦(១) (ដែលចែងអំពីភាពសម្ងាត់នៃបណ្តឹងពិភាក្សារបស់មន្ត្រីតុលាការ)។

រឿងនេះដាក់ជាសាធារណៈបាន^{១៥}។ វិធានទាំងនេះគឺជាការបញ្ជាក់យ៉ាងមុតមាំថា នៅក្នុងសំណុំរឿងនៃកិច្ចស៊ើបសួរលើការចោទប្រកាន់ថា មានការជ្រៀតជ្រែកចូលកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់តុលាការភាពចាំបាច់ក្នុងការរក្សាកេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់បុគ្គល អាចមានទម្ងន់ធ្ងន់ជាងភាពចាំបាច់ក្នុងការដាក់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីជាសាធារណៈ។ ដូចមានមូលហេតុរៀបរាប់ខាងក្រោមនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា យុទ្ធសាស្ត្រស្រដៀងគ្នានេះអាចយកមកអនុវត្តបាននៅក្នុងសំណុំរឿងនាពេលនេះ។

១០. អង្គជំនុំជម្រះសង្កត់ធ្ងន់ថា សំណុំរឿងនាពេលនេះពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចស៊ើបសួរ ដែលធ្វើឡើងដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះ អនុលោមតាមវិធាន ៣៥(២)(ខ) ចំពោះការចោទប្រកាន់ថាមានការជ្រៀតជ្រែកចូលក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់តុលាការ ដែលធ្វើឡើងដោយសហមេធាវីការពារក្តីប្រឆាំងលើនិយោជិកម្នាក់របស់ [REDACTED]។ បន្ទាប់ពីបានបើកកិច្ចស៊ើបសួររួចហើយ និងដោយផ្អែកលើសក្ខីកម្ម [REDACTED] នៅក្នុងអំឡុងពេលសវនាការអសាធារណៈរួចមក អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានរកឃើញថា “នៅក្នុងរឿងក្តីនេះ មិនមានអង្គហេតុណាមួយបង្ហាញថា [REDACTED] បានជ្រៀតជ្រែកចូលកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់ អ.វ.ត.ក ដែលវាផ្ទុយនឹងវិធានផ្នែកក្នុង ៣៥(១) ដូចបានអះអាងឡើងក្នុងសំណើនោះឡើយ។ ហេតុដូច្នោះ មិនមានមូលដ្ឋានណាមួយគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការផ្តួចផ្តើមកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីប្រឆាំងនឹង [REDACTED] អនុលោមតាមវិធានផ្នែកក្នុង ៣៥(២)(ខ) ឡើយ”^{១៦}។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានសម្រេចជាឯកច្ឆ័ន្ទបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរនៅក្នុងសំណុំរឿង អបជ០៨ ចំពោះការចោទប្រកាន់នានា ដែលត្រូវបានរកឃើញថាមិនមានមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់។ នៅក្នុងអំឡុងពេលសវនាការ សហមេធាវីការពារក្តីខ្លួនឯងផ្ទាល់បានជម្រាបដល់សហចៅក្រមរបាយការណ៍ថា ខ្លួនពេញចិត្តទៅនឹងចម្លើយដែលផ្តល់ឱ្យហើយ “យើងពេញចិត្តនៅក្នុងដំណាក់កាលនេះ”^{១៧}។

^{១៥} សេចក្តីណែនាំអនុវត្តរបស់ ICTY មាត្រា ១៥។

^{១៦} សាលដីកាលើកទី៤ លើសំណើរបស់ អៀង សារី សុំឱ្យមានការស៊ើបសួរក្រោមវិធានផ្នែកក្នុង ៣៥ ចំពោះសកម្មភាពរបស់ [REDACTED]

^{១៧} ប្រតិចារិកនៃសវនាការ ដែលធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី ១៧ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១ ទំព័រ ១៤។

១១. អង្គបុរេជំនុំជម្រះសង្កត់ធ្ងន់ថា មិនមានកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីតុលាការត្រូវបានចាប់ផ្តើមនៅក្នុងសំណុំរឿងនេះឡើយ។ ហេតុដូច្នោះ ចំណាប់អារម្មណ៍របស់សាធារណជនចំពោះឯកសារនានានៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ មានកម្រិតទាប និងមិនមានទម្ងន់ធ្ងន់ជាងភាពចាំបាច់ ដើម្បីរក្សាកេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធឡើយ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់បន្ថែមទៀតថា នៅក្នុងឯកសាររបស់ខ្លួនដែលបានដាក់ និងជាពិសេសនៅក្នុងសំណើ និងការឆ្លើយតបរបស់ខ្លួននាពេលនេះ សហមេធាវីការពារក្តីបន្តចោទប្រកាន់ថាមានកំហុសវិជ្ជាជីវៈរបស់មន្ត្រីរបស់តុលាការមួយចំនួន ដែលតាមការលើកឡើងរបស់សហមេធាវីការពារក្តីកើតចេញពីកិច្ចស៊ើបសួរ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះពិចារណាយើងឃើញថា ការចោទប្រកាន់ទាំងនេះងាកចេញឆ្ងាយពីលទ្ធផលនៃកិច្ចស៊ើបសួរ ហើយការលាតត្រដាងនូវព័ត៌មានបែបនេះអាចប៉ះពាល់ដល់កេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់បុគ្គលទីបី ដែលមិនមែនជាភាគីនៅក្នុងកិច្ចនីតិវិធីនាពេលនេះ។

១២. នៅក្នុងកាលៈទេសៈទាំងនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះសម្រេចថា ឯកសារនានានៅក្នុងសំណុំរឿង អបជ ០៨ នឹងនៅតែជាឯកសារ “សម្ងាត់បំផុត” ដដែល។

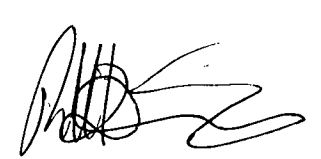
ហេតុដូច្នោះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះសម្រេចជាឯកច្ឆ័ន្ទ៖

ប្រានចោលសំណើរបស់សហមេធាវីការពារក្តី។

ធ្វើនៅភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១១

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

ប្រធាន

Rowan DOWNING

គឹម ផុល

Katinka LAHUIS

ហ្វាត ចុន្ទី ប្រធាន គឹមសាន